

Debreczen

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Varga-u. 5. :: Telefonszám 789.

Politikai napilap

Egyes szám ára 1500 korona,
Előfizetési ár egy hónapra 35000K

NAPIRENDEN

A CSONGRÁDI PÖR a bombamerényletek szomorú idejéi ideje fel az igazságszolgáltatás erejével. Most kellene számot adni a lövény lölt szoknak, kik Csongrádon három embertársuk életét kioltották, egy egész sereg embert megsebesítettek és ime most valamennyi vádlott körömszakkadtag tagad. Bomba soha sem szerepelt a magyar ember fegyvertárában, a sötét Balkán bosszueszköze volt mindig és azt is el lehet mondani, hogy a magyar ember megmondja az igazat, ha az életébe kerül is. Métélyezett lélek elkábított képzelődése vezethette csak azt a kart, mely bombát dobott békés bálozók közé és most rettegve tiltakozik a bűn következménye ellen. Az igazságszolgáltatásnak nehéz dolga lesz megítélni az igaz büntést, de már a tárgyalás legelső napjának lefolyásából is nyilvánvaló lehet mindenki előtt, hogy ehvakított emberekről van itt szó, kiket a gyűlölködés tanított meg arra: miként kell bombát dobni. Az egyik Piroska testvér az Erger-Bergert irredenta nőtának nevezte a tárgyaláson. Hogy hol tanulhatta ezt a jelölést az könnyű kitalálni. Ő a vádlottak padjára került, de nincsenek ott tanítómesterek. Akik irredenta nőtának tanítják az Erger-Bergert és védelmezik a politikában, sajgóban a bombamerénylőket, azok nem irredentizmust csinálnak, hanem ellenkezőleg, vétenek hazájuk ellen. Ha a magyar irredentizmus abban áll, hogy Erger-Bergert énekelnek és bálozók közé bombát dobznak, akkor Nagymagyarország csak szép álomnak marad.

A LAKÁSÜGY szinte mérhetetlen jelentőségű társadalmi probléma. — Generációk fizikai és szellemi fejlődését évtizedekre veheti vissza egy olyan lakásrendszer, mely a szociális egészségügyi viszonyok követelményeinek nem felel meg. Pedig ma ilyen lakásviszonyok között élünk. A statisztika kérelmetlenül, száraz adatai már ma is döbbenetes képet nyújtanak a lakásviszonyok miatt főle kezűn érezhető fizikai és szellemi degenerálódásra vonatkozólag. Eppen ezért minden intézkedést, — mely segíteni akar a problémán, — örömmel üdvözölünk. Így üdvös hatása lesz bizonyára a lakásoknak egészségügyi ellenőrzése és az építkezés megkönnyítése céljából a háztelkek megszabott területeinek lecsökkentése, amiknek megvalósítását most készíti elő a város hatósága. De ne feledjük, hogy ezek csak félrendsabályok. N akarja senki azt hinni, hogy ez lényegesebb mérvben elősegíti a megdöbbentően elfajult lakásproblémának a megoldását. — Ehez generális orrosszerre volna szükség. Ez pedig csak egy van, az építkezés. A hatóságoknak a szanálási programban az első helyet a lakásépítkezéseknek kell juttatnia. — mert minden hangzatos nemzetmentés semmié föszlik, mint a buborék, ha a társadalom testi és lelki dege-

nerálódása a lakásüzériák miatt továbbra így halad.

A LABDARUGÓ SPORT idők folyamán, hiszen idestova már 30 éves pályafutásra tekinthet vissza hazánkban is, annyira kifejlődött s kifinomodott, hogy igen sok ember egyedül s igen nagy hasznot hajtó foglalkozásává vált. A sport általában mint léleknevelítő és jellemzőképző időtöltés megbecsülhetetlen szolgálatot tett bármelyik nemzet életében, határozottan előnyére vált az ifjúságnak, ha idejét más, egészségromló élvezetek helyett a szabad levegőn, nemes versengésben töltötte el. Ezen ideális helyzet azonban — sajnos, — az idők folyamán némely sportágban nagyon megváltozott. Mi mostan például a labdarugó sportban a helyzet? Azok az egyesületek, amelyek tisztán és egyedül csak az üzleti alapra helyezkednek, horribilis összegeket fizetnek egyes embereknek, mert talán erre a célra alkalm-

asabbnak látszának miatt ügyesebben tudják az ezreket és az ezreket pénzét megmozgató bőrlabdát rugni, habár talán icsi és ottani nem tudnak. Ezek az emberek lassanként — olyan közszükségleti cikkkellyé váltak, hogy jelentős exportot ért el országunk belőlük, mert a külföld möhön kap az ilyen magyar termékek után s jobb valutájánál fogva csalja magához pénzsóvár labdarugóinkat. A közönség minden fillérént mintegy megbabonázva hordja a bőrlabda öltözék s a többi sportágak, különösen a atlétika, mely teljesen nemzeti s amateur alapon állva küzd a magasabb eszmén álló nemzeti sportért, teljesen magára hagyatva s a bőrlabda molochjától elnyomva küzd a részvétlenséggel s e miatt az anyagi gondokkal. Sagyon időszerep éppen Sroy ezredesnek, az MLSz elnökének most indított akciója, mellyel szétválasztva a labdarugó sportban az amateur és az üzleti szellemet, — akar tiszta levegőt teremteni.

Kivételes állapot egész Bulgáriában?

Bécsből jelentik: Szófiai táviratok szerint Bulgária egész területén elrendelték a kivételes állapotot, hogy elejét vegyék esetleges zavargásoknak, amelyek Alexandrov Tódor meggyilkolása miatt várhatók. Bécsi politikai köröknek az a véleménye, hogy a Bulgáriából érkező rendetlenséget és zavart jelentő híradások politikai manőverek és minden alapot nélkülöznek.

Rendelet a megfelelhezett kényszerkölcsonnek befizetési módozatairól.

Az első felerészt szeptember 30-ig pótlék nélkül lehet befizetni.

Budapest, szept. 17. Hivatalosan jelentik: Az állami kölcsönelőleget három részletben, 1924. évi március 13-ig, március 31. és április 30-ig, az állami kölcsönt pedig két részletben 1924. június 4-ig és augusztus 6-ig kellett befizetni. — Azok az adózók, akikkel szemben az állami kölcsönelőleg illetve állami kölcsön kivetése még nem jogerős, mert az ellen felelheztek, vagy nem felelheztek ugyan, de a kölcsönelőleg illetve kölcsön alapjául szolgáló 1923. évi jövedelem- és vagyónadó tekintetében jogorvoslati eljárás van folyamatban, a kölcsönelőlegnek illetve a kölcsönnek csupán fele részét tartoztak az említett határidőn belül befizetni. Azoknak a tartozásoknak befizetésére nézve, amely tartozások felelhezési jogorvoslati eljárás alatt álló állami kölcsönelőlegről illetve kölcsönből a mai napig se lettek befizetve, a pénzügyminiszter a következőket rendelte el: A felelhezés vagy közigazgatási bírósági panasz alatt álló állami kölcsönelőlegnek illetve kölcsönnek

első felerésztét vagy ebből a felerészből még fennálló hátralékok legkésőbb 1924. szeptember 30-ig bezárólag pótlék nélkül lehet befizetni. A második felerészt illetőleg azt a többletet, amivel a jogerősen megállapítandó összeg az első felerésztét meghaladja, havi egy százalék késedelmi kamattal együtt a kölcsönelőleget illetve kölcsönt jogérvényesen megállapító határozat (ítélet) kézbesítését követő 8 napon belül kell megfizetni, amely esetben a kölcsönelőleg és kölcsön kivetése jogerős, úgy hogy az adózó által beadott panasz csupán a felelmezésből származó többletet ellen irányult, csak ez a többlet fizethető a fenti módon két részletben. Ez a rendelet nem vonatkozik azokra az állami kölcsönelőlegekre és kölcsönökre, amelyeknek fizetése már jogerős, továbbá nem szolgáltat jogalapot az e rendelet kiadása előtt befizetett adópótlék visszatérítésére.

A Nemzetek Szövetségének fegyverellenőrzési joga.

Genf, szept. 17. A népszövetség titkársága ma este kiadott hivatalos közleményében megerősíti azt a jelentést, hogy a Nemzetek Szövetségének katonai bizottsága ma este befejezte annak a tervnek kidolgozását, amely

a Nemzetek Szövetségének megállapítja azt a jogát, hogy a békeszerződésekből eredően Németországban, Magyarországon, Ausztriában és Bulgáriában a fegyverkezést ellenőrizhesse.

Ebben a jelentésben az az érdekes, hogy kifejezetten megállapítják, hogy az ellenőrzés Németországra is vonatkozik, holott a népszövetségi tanács júniusban a katonai bizottságnak eredetileg olyan megbízást adott, amely csupán a három másik államra vonatkozott.

Szabadon engedik a ruhrvidéki politikai foglyokat.

Saarbrücken, szept. 17. Az itteni fogháznay abból az osztályából, ahol a ruhrvidéki politikai foglyok voltak, ma 25 embert bocsátottak szabadon, közöttük Gorges tanitót, akit életfogytiglani kényszermunkára ítélték, továbbá Gottfried Ludvigshafeni rendőrfelügyelőt, akit 20 évi kényszermunkára ítélték.

Oroszország szólította fel Magyarországot a kölcsönös viszony rendezésére.

Budapest, szept. 17. A MTI jelenté: A magyar és orosz kormány delegátusai Berlinben a diplomáciai viszony és a kereskedelmi kapcsolatok felvétele céljából tárgyalások folytatottak. A tárgyalások egy egyezményhez vezettek, amit a két kormány delegátusai aláírtak és amelynek életbeléptetéséhez a kormányok ratifikációja szükséges.

Budapest, szept. 17. Főhivatalosan jelentik: Oroszország, amely egyes európai nagyhatalmakkal már eddig is szerződést kötött és még további szerződések tárgyalásra készűl, maga is súlyt helyez arra, hogy az összes európai országokkal normális viszonyt létesítsen és Magyarországot is felszólította a kölcsönös viszony rendezésére. Magyarország a felkérésnek annál is inkább elidget tett, mert az a nagy cél, amit maga elé tűzött a szanálás sikerének biztosításával, csak ugy valósítható meg, ha a viláfgorgalomba bekapcsolódik és kiviteli lehetőségeit fokozza. Magyarország tehát a reánk nézve oly fontos orosz piacot a megkötendő gazdasági szerződéssel biztosította.

A csongrádi bombamerénylet vádlottai mindent tagadnak.

A szolnoki törvényszék megkezdte a bombapör tárgyalását. — A vádlottak visszavonták beismerő vallomásaikat.

Szolnok, szept. 18. A csongrádi bombamerénylők pörének tárgyalását kilenc óra után pár perccel nyitotta meg Fuchs dr. törvényszéki elnök, aki mindenekelőtt figyelmeztette a hallgatóságot, hogy a tárgyalást ne zavarja meg. Ezután a vádlottak személyi adatait vetette egybe nacionáléjikkal. — Simkó László csongrádi földmives katona volt, de harcéri szolgálót nem teljesít, Bölönyi Miklós 32 éves gabonakereskedő a háboruban törzsörömmester volt és megsebesült, Fülöp Andor 27 éves földmives harcéri szolgálót teljesített, Sági János 28 éves gazdálkodó, Sági Rókus 22 éves földmives, Pirooska János 38 éves, arra a kérdésre, hogy mi a foglalkozása, azt feleli, hogy átmeneti viszonybeli főhadnagy és tanár, egyébként festőművész.

A terheltek valamennyien igen fiatalok és érdekes, hogy Simkó László, aki magát földmivesnek mondja és akit azzal vádoltak, hogy ő dobta be a bombát, kistermetű ember, hajszja nincs, teljesen szörtelen arcú, szinte kínai ki-

Simkó visszavonja beismerő vallomását.

Simkó Lászlót hallgatja ki legelőbb az elnök. — Simkó kijelenti, hogy nem érzi magát bűnösnek és előbbi beismerő vallomását visszavonja. Elmondja, hogy a kérdéses éjszakán Pirooskával meg Sági-val ittak, nagyon berugott és csak később hallott a robbanásról. Simkó vallomásának ennél a részénél belép a terembe Ulain Ferenc és Lendvai István. Ulain bemutatkozik az elnöknek s a védők asztalánál foglal helyet. Lendvai István pedig az újságírók padjába ül.

Simkó vallomása további részében azt állította, hogy ütés-veréssel csikarták ki belőle a beismerő vallomást.

„Hadd ijedjenek meg a zsidók.”

Az elnök most Simkó elé tárja korábbi vallomását, amelyek mostani kijelentéseivel ellentmondásban vannak.

A fölolvastott régebbi vallomás szerint Simkó László azt mondta, hogy

Bölönyi átadta neki a bombát, hogy dobja be akár meggyulad, akár nem, hadd ijedjenek meg a zsidók.

Pár pillanat múlva Bölönyi utasítása szerint bedobta az emeletre a bombát és azután a Csemegi-utca-ba Bölönyi után elfutott, mert a robbanástól úgy megijedt, hogy majdnem összeesett.

A vallomás szerint Bölönyi azt mondotta Simkónak, el ne mondja mindezt senkinek, mert

halál fia lesz. Ő úgy megijedt erre, hogy még a hangja is elváltozott azóta. Pirooskának pedig elmondta másnap, hogy nem tud nyugodni ő azonban nem felelt semmit.

Az elnök Simkó elé tárja a december 30-án tett vallomását, amelyben nem tesz beismerő vallomást, hanem úgy adja elő a dolgokat mint ezuttal és figyelmezteti a vádlottat, hogy ez azt bizonyítja, hogy a detektívek nem kényszerítették őt vallomására. Ezt követően a december 31-én tett vallomását tárja az elnök Simkó elé,

melyben beismeri, hogy Fülöp bírta őt arra, hogy a bombát dobja a terembe. Eszerint a vallomása szerint Fülöp azt mondta neki, hogy dobd csak

nézésű. Rövid eszmat visel. Bölönyi Miklóson bricsesz nadrág van és sarga eszmat visel. Fülöp egészen fiatal ember és földmívelőnek mondja magát. Rendkívül elegáns pepita zakóban, sarga félcipőben, csinos zoknival és ujdivatú csikos nyakkendőben jelent meg. A Pirooska-fivérek nem nagyterműek. Borotvált arcú és éles profilu férfiak. Mindkettő nőlen. Sötét és elegáns zakóban vannak. Mindketten civilben.

A sértettek közül csak Wolff Miksa jelent meg, akinek a fia meghalt és Buck, akinek két nő vére megsebesült.

A többi sértett nem jelent meg, hanem csak ügyvédjükkel képviseltetik magukat.

A vádirat felolvasása következtén aztán, amely elmondja, hogy a múlt év december 26-án, a csongrádi Magyar Király szalóban rendezett bál során gránátot dobta a bálterembe. A robbanás következtében három ember meghalt, 25 megsebesült.

bátran be a bombát, nem veszeljes.

Vallomása további részében elmondja még Simkó, hogy Fülöp a zsebkésével a bomba gyújtószinóját el is vágta és cigarettájával próbálta azt meggyújtani. A szinór azonban nem gyulladt meg és ő vonakodott attól, hogy bedobja.

Beismeri még ebben a vallomásában, hogy a kocsiutról az ablak irányába dobta a bombát és utána Fülöppel együtt elfutott. — Pár pillanat múlva óriási robbanást hallottak.

Az elnök kijelenti, hogy egyes részletek arra mutatnak, hogy önként tette meg vallomását. Kérdezi Simkótól, megmarad-e amellett az állítás mellett, hogy kényszer hatása alatt vallott.

Simkó igennel válaszol

Mulatozás közben beszéltek a merényletről.

Az elnök több kérdést intéz ezután Simkóhoz.

Felemlíti, hogy Bölönyi december 31-én tett vallomásában azt mondta, hogy megbeszélést tartottak arról, hogy Simkó dobja be a bombát. Ezt az állítást Bölönyi a vizsgálóbíró előtt is megismételte. Ugyancsak Bölönyi azt is vallotta hogy

több ízben beszéltek arról, hogy meg fogják bosszulni ezeket a zsidókat és mulatozás közben az Erger Bergert énekelték.

Simkó mindezekre azt válaszolja, hogy nem emlékszik s különben is nagyon ittas volt.

Elnök: Ha annyira ittas volt, hogyan tudja azt, hogy milyen utcán ment haza és miért nem mondotta ezt a vallatásakor a detektíveknek, hiszen előnyére vált volna az.

Simkó azzal válaszol, hogy semmire sem emlékszik.

Végül az elnök kérdést intéz hozzá, tagja-e az Ebredő Magyarok Egyesületének és Simkó igenlő válaszával az ő kihallgatását be is fejezik.

Bölönyi semmire sem akar emlékezni és sirva fakad.

A következő vádlott Bölönyi Miklós, aki hosszadalmasan arról beszél, hogy a detektívek folyton ütlegették és csak kényszer hatása alatt tette vallomását.

Miközben beszél többször könynyezik

és folyton azt hangoztatja, hogy a jegyzőkönyvet felolvasás nélkül iratták vele alá, de annyira verték, hogy száján, orrán folyt a vér.

Elnök: Nyolc ízben hallgatták ki. — Első kihallgatása december 29-én történt. December 27-én tartoztatták le. Rögtön letartóztatása után megverték?

Bölönyi elmondja, hogy 29-én este verték meg először.

Az elnök erre felolvassa a december 29-iki vallomást, amelyben azt vallja Bölönyi, hogy 10 óráig mulatott, énekelték az Erger-Bergert. — A kávéházból Simkóval együtt ment el és háromnegyed 11 órakor ért lakására. December 31-én tett beismerő vallomást.

Eszerint Fülöp azt mondta neki, hogy Forgóval kőszó bombát akarnak készíteni és bedobják a kereskedők báljába. Ezt a bűzbombát el is készítette Fülöp Andor. Február 26-án azt vallotta a vizsgálóbíró előtt, hogy Fülöpék mondták neki, hogy új bombát csinálnak.

A bál napján Fülöp Bölönyinek adta a bombát és megmagyarázta neki, hogyan kell a zsinórt kezelni. A bomba átvétele után mentek

A délutáni tárgyalás.

Fülöp is visszavonta vallomását.

Délután Fülöp Antal, gazdálkodó, volt hadnagy kihallgatására tért át a bíróság.

Az elnök kérdésére Fülöp kijelenti — hogy nem érzi magát bűnösnek. Nem tud semmit a merényletről és abban részt nem vett. Elmondja, miént decembe 20-án este a kávéházban volt, amikor a robbanás zajára kirohant az utcára. Később visszavert és ekkor hozták be Farkas Balázst, az első sebesültet. Sebének bekötözésénél ő is segédkezett. Másnap váratlanul letartóztatták. Vallatásakor a detektívek azt mondták neki, hogy biztosan benne van a dologban, mert jóbán van Pirooskával. Hallotta, hogy a másik szobában nagyon verték Bölönyit. A vallott szobában őt is ütötték. Az ütéseket először visszavonta, mire megkötözték, szájába vékony botot dugtak; nagy fájdalmában azonban a fát elharapta s e miatt 5 foga ki is tört. Amikor azután is kintózták, kijelentette, hogy hajlandó mindent elismerni, még azt is, hogy az apját megölte. A jegyzőkönyvet felolvasás nélkül iratták alá. A vizsgálóbíró

Pirooska György is mindent tagad.

Lendvai István közbeszólásokkal zavarja a tárgyalást. — Az Erger-Berger, mint irredenta nóta.

Szünet után Pirooska György kihallgatása következik, aki kijelenti, hogy nem érzi magát bűnösnek.

Részletesen ismerteti vallomásában, hogy mit csináltak december hó 26-án és vallomása e tekintetben meg egyezik Simkó vallomásával. Amikor elfogták, kihallgatásakor kijelentette, hogy semmit sem tud a merényletről. Amikor vádlott társait szembesítették vele, szemükbe mondotta, legyenek eszüknél, hiszen semmi sem igaz abból, amit mondanak. Vádlott társai erre lesütötték fejüket és nem merték határozottan szemé-

Ságnyékhoz. Simkó a bombát átvette a kávéház előtt az utcán és Fülöp magyarázta a bomba kezelését. Simkó ezután a sarokra ment a villanyoszlophoz és onnan bedobta a bombát. A bomba bedobása után elfutottak és haza mentek.

Bölönyi minderre nem emlékszik és mindezeket tagadja.

Elnök kérdezi, hogyan került akkor be a jegyzőkönyvbe?

Bölönyi azt mondja, hogy ő nem szólt egy szót sem.

Elnök azt kérdezi, hogy miért vart két hónapig vallomásának visszavonásával. — Bölönyi azt mondja, hogy kórházban fektült és annyira rosszul volt, hogy mindaddig nem jutott hozzá.

Az elnök: Visszavont vallomásában csak a december 26-iki merénylet ügyét tagadja, a bűzbomba dobását nem vonta vissza.

Bölönyi: Ő mind a kétfőre értette vallomásának visszavonását.

Elnök: Kérdezi, hogy a bűzbombát Bölönyi vallomásának alapján találták meg, miért tagadja most?

Bölönyi azt mondja, hogy mind ezekről nem tud semmit.

Elnök végül kérdezi Bölönyit, hogy tagja-e az ÉME-nek.

Bölönyi igennel válaszol.

Az elnök ezután befejezi Bölönyi kihallgatását és a tárgyalás folytatását délután fél 4 órára tüzte ki.

előtt is félelmében vallott úgy, mint a rendőrségen. A vizsgálóbírónál többször jelentkezett azzal, hogy visszavonja beismerő vallomását, azonban jelentkezése hiábavaló volt. Közben két orvoszakértő is megvizsgálta, csak később vonhatta vissza beismerő vallomását.

Elnök ezután a vádlott elé tárja korábbi vallomását. Szegeden azt vallotta, hogy tudomása van a merénylet előkészítéséről és most mindezeket tagadja. Vannak olyan dolgok vallomásában, amikett a többi vádlottak is mondtak. Hogyan tudja ezeket, ha nem részes benne?

Fülöp azt válaszolja, hogy mindent vallott, amit tőle kívántak. Ha azt mondták volna, hogy a pesti bombamerényletben is részes, magára vállalta volna azt is.

Elnök: Bölönyi magára vallott!

Fülöp: Valószínűleg őtet is úgy kényszerítették erre, mint engem.

Elnök kérdésre kijelenti, hogy nem tagja az ÉME-nek.

Elnök ezzel befejezte a Fülöp Andor kihallgatását és 5 perc szünetet rendelt el.

3 méter ószi angol szőret
700,000 KORONA
SILBERSTEIN és ADLER POSZTOUZLETEBEN
KOSSUTH-U. 2. (Városház épület)

be mondani vádjait. Kintózták őt is. Szegeden Véber kapitány nem annyira a bombamerénylet, mint inkább az Ulain-Hittler féle ügyre vonatkozólag vallatta. Azt mondotta neki Véber kapitány, hogy ha elmondja, amit erről a dologról tud, — akkor szabadon bocsátják; ő kijelentette, hogy semmit sem tud erről. — Vallatták a nemzetvédelmi osztagról is, meg a Hódmezőbragadról. Ilyen azonban nem volt. Volt nemzetvédelmi osztály, amely a kormány yntasítására alakult meg, azonban feloszlott, amikor a kormány feloszlatta. Azt is kérdezték tőle, hol van a felszentelt irredenta zászló.

Lendvai István nemzetgyűlési képviselő, aki az újságírók között ül, — közbeszólt:

— Benes urnál van!

Elnök a hallgatóság előtt...

Piroska elmondja, hogy azt is kérdezték tőle, hol vannak a fegyverek, ő azonban ezt nem tudta megmondani, mert fegyverek nem voltak.

Vallomása további folyamán elmondja, hogy két éjjelt és két nappalt éltér-szomján töltött el. Mindent elvettek tőle, még az ágytakaróját is és mikor az ügyészségre átvitték, csak akkor kapott üres levest, közben folyton vallatták. Január 2-án azt mondták neki, hogy a bátyja mindent ő rá hártott és ha magára vállalja a dolgot, ebben az esetben a bátyját szabadlábra helyezik. Erre ő, hogy a bátyját mentse, magára vállalta a részességet. Amikor aztán a vizsgálóbíró elé vitték, látta, hogy a bátyja még mindig fogoly, mire kijelentette a vizsgálóbíró előtt, hogy nem igaz abból semmi, amit magára vállalt, csak azért vállalta a dolgot, hogy a bátyja szabaduljon. Erős tüdővérzése volt és mégis fűtetlen szobában tartották. Cellája olyan hideg volt, hogy bögréjébe belefogyott a víz. Nem volt takarója sem és csak amikor az orvosok megvizsgálták, kezdtek fűteni cellájában.

Elnök: ezután elvált a vizsgálóbíró tőle tett vallomását, melyben beismeri bűnrészességét.

Lendvay István újabb megjegyzést tesz, mire az elnök részöl, hogy ne zavarja a tárgyalást.

Elnök: Vádolt társai azt vallották, hogy ön kapszikat és gyújtószínt adott nekik.

Piroska György: Ebből egy szó se igaz.

Elnök: Igaz-e, hogy azt mondotta vallomása szerint, hogy nem baj, ha a bomba robban és nem baj, ha 20 zsidó elpusztul.

Piroska György: Ez a legaljasabb rágalom.

Elnök: A szembesítésnél Bölönyi a szemébe mondta önnek, hogy Piroska kékhöz menet mondta neki, hogy ő dobja be a bombát.

Piroska György: Nem igaz. Lehet, hogy a jegyzőkönyvbe mégis bevettem, mert a jegyzőkönyvet előttem sohasem olvasták fel.

Elnök: Ha vádolt társai vallomásában nem bízik, talán bizni fog a bátyja vallomásában; ő azt mondta, hogy december 26-án, amikor Pókaiékhoz mentek, ön arról beszélt, hogy a búzbombát Bölönyinek kellene bedobni.

Piroska György: Nem tudok erről semmit.

Elnök: Nem énekelték az Erger-Bergert?

Piroska György: Szoktunk mi énekelni ilyen irredenta nótákat. (Derültség.)

Elnök azt kérdi, hogy január 5-én tett vallomását miért csak március 3-án vonta vissza.

Piroska György: Igazolni tudom, a fogházorókkal, hogy orvosi vizsgálatra sem vittek, bár vértett a tüdőm. Haromszor jelentkeztem a vizsgálóbírónál, azonban kilökött. Nem mertem azután többet jelentkezni.

Elnök végül megkérdi, hogy tagja-e az EME-nek, mire Piroska így válaszol:

— Igen, tagja voltam, az is vagyok s az is leszek.

Elnök ezután a főtárgyalást félbeszakította és folytatását holnap reggel 9 órára tűzte ki.

Ausztria nem lép be a kis-antantba.

Bécsből jelentik: A Deutsche Allgemeine Zeitung azt jelenti, hogy Ausztria rövid időn belül belép a kisantantba és hogy később vámközösségbe lépnek.

Oszták hivatalos helyen erre vonatkozólag kijelentették, hogy politikailag ez annyira lehetetlen gondolat, hogy nem is érdemes komolyan megcáfolni.

Hirdessen a „Debreczen”-ben ! !

A Nemzeti Bank 12 és fél százalékra felemelte a kamatlábat.

Budapest, szept. 17. A Magyar Nemzeti Bank főtanácsa ma délután Popovics Sándor elnökletével ülést tartott. Az ülésen résztvett Papp Elek és Bernáth István alelnök, Szabó Alajos államtitkár, a bank kormánybiztos, Mrs. Siepmann népszövetségi tanácsadó, továbbá Weisz Fülöp, Walder Gyula, Madarassy Beck Marcel, Végh Károly, Chorin Ferenc. Meskó Pál főtanácsosok és Schober Béla vezérigazgató.

A főtandcs mai ülésének legfontosabb határozata az volt, hogy a hivatalos kamatlábat a váltó lezármítolásonál 10 százalékról 12 és fél százalékra emelték fel, a készpénznél pedig 11 százalékról 13 és fél százalékra. Ennek az intézkedésnek indítókai az, hogy az őszi gabonakampány a bank váltótárcáját valószínűleg igen erősen igéybe fogja venni.

Csáky és Rakovszky miniszterek és József Ferenc királyi herceg résztvesznek a debreczeni 2-es huszárak emlékünnepején

Tisza ünnep és hősök emlékezete.

A debreceni volt 2-es honvéd huszárezred vasárnap rendezi emlékünnepejét, mely egyrészt az elesett hős bajtársaknak, másrészt az ezek volt ezredesének, a mártir-halált halt gróf Tisza István halhatatlan érdemeinek szol.

A volt 2-es huszárak bajtársi egyesülete Tisza-szobát rendeztek be a Széchényi utcai laktanyában, amelyben Tisza Istvánhoz fűződő relikviákat gyűjtöttek össze és egy Tiszaképet függesztettek ki, amely a harc-téren készült Tisza Istvánról. Az elesett hősök emlékének a kaszárnya

udvarán emlékoszlopot emelt az elesett bajtársak kegyeletes érzése. — Ezt az emlékművet is vasárnap lep-lezik le.

Az ünnepélynek az a része különösen, mely Tisza István gróf nevéhez fűződik, országos jelentőségű lesz. — Az ünnepen, amelyen József Ferenc, királyi főherceg is megjelenik Algya Sándor kíséretében, részt vesz Csáky Károly gróf, honvédelmi miniszter, valamint Rakovszky Iván belügyminiszter, aki nejjével jön Debreczenbe, az ünnep hivatalos résztvevői közt.

Megszűnt a sztrájk Bécsben.

Bécsből jelentik: Az utolsó tárgyalások, amelyek a sztrájk megszüntetése céljából tegnap este egy-negyed 10-kor megindultak, ma reggel 5 órakor megegyezéssel végződtek.

A megállapodás szerint a munkások a létminimumot 20 százalékkal, az általános béreket pedig 10

százalékkal emelték. A munkások 40-es tanácsa holnap délelőtt ül össze, hogy a tárgyalások eredményét megvitassa. Az elvi megegyezés következtében a villamos üzemek sztrájkja megszűnt. Az újságok holnap kivétel nélkül megjelennek.

Nagyatádi szabó nem folytat tárgyalást a szociáldemokrata párttal.

A földművelésügyi miniszter nyilatkozata.

Budapest, szept. 17. Az egyik reggeli lap hosszabb cikkben arról ad hírt, hogy Nagyatádi Szabó földművelésügyi miniszter az Eskütt-ügy tárgyalása után megbeszéléseket folytatott volna a szociáldemokrata párttal és hogy ezeken a tárgyalásokon a földművelésügyi miniszter és a szociálistapárt politikai együttműködéséről lett volna szó. A közlemény még arról is hírt ad, hogy a földművelésügyi miniszter megbízást adott volna valakinek, hogy az együttműködésről Garami Ernővel tárgyalásokat folytasson.

Nagyatádi Szabó földművelésügyi miniszter ezekre a hírekre vonatkozólag a Magyar Távirati Iroda munkatársának a következőket mondotta:

— A szenzációnak szánt híradsokra tulajdonképen felesleges nyilatkoznom. — Mégis, hogy a hírek eredetére rámutassak, csak annyit kívánok közölni, hogy az Eskütt-ügy tárgyalása után nemcsak saját pártom tagjai kerestek fel nagyszámban, hanem igen sokan jelentek meg nálam a legkülönbözőbb s legellentétebb politikuskok is és kifejezést adtak annak, hogy az irántam érzett egyéni megbecsülést legkevesebbé sem ingatta meg Eskütt szertelen hazudozása. Ezek között volt Peidl Gyula is. — Az ő látogatása volt az az ugynevezett politikai tárgyalás, amelyet most ilyen formában kellett bizonyára politikai cézzal feltalálni. Hogy megbízást adtam volna a Garamival való tárgyalásra, erre

Uj varrógép németországi 2.600,000 K-ért 10 évi jótállással Rosenberg és Hammer Piac-utca 8.

LEGSZEBB ~ LEGOLCSÓBB ~ LEGJOBB FÉRFIRUHA SZÖVETEK FELBŐRNEIM DEZSŐNÉL (Piac-utca 67. szám) SZEREZHETŐK BE.

az állításra azt hiszem felesleges akár csak egy szóval is válaszolnom.

Bethlen miniszterelnök még mindig nem érkezett haza.

Budapest, szeptember 17. Bethlen István miniszterelnök és Daruváry külügyminiszter utjáról az elindulás jelentő genfi táviraton kívül újabb jelentés nem érkezett. A miniszterelnök és a külügyminiszter még nem érkezett Pestre, hazaérkezésük ideje bizonytalan.

Ki akarták szabadítani Hitleri

Münchenből jelentik: Tegnap itt a német néppárt vezetői közül öt személyt elfogtak. A letartóztatottak Hitler kiszabadítására szövetkeztek.

Uj kincstári főtanácsosok.

Budapest, szeptember 17. A kormányzó a pénzügyminiszter előterjesztésére dr. Nánássy Andor nemzetgyűlési képviselőnek, a Szabolcs-vármegyei Takarékpénztár vezérigazgatójának, továbbá Lévai Ignácnak, a Magyar Általános Hitelbank igazgatójának pénzügyi téren szerzett érdemeik elismeréséül a m. kir. kincstári főtanácsosi címet adományozta.

A város és a katonaság szakértői költségvetést készítenek a laktanyák kijavítására.

Ismeretes, hogy az államkincstár és Debreczen város hatósága közötti kontroverziák keletkeztek a laktanyák fentartása és kijavítása körül. A laktanyaépületek ugyanis a város tulajdonát képezik, de az államkincstár évek óta nem fizet bért azok után. Így a város nem akarja a laktanyák fentartásával és kijavításával járó költségeket viselni, pedig azok így állandóan romlanak és folyton növekvő károsodást jelentenek. A katonaság és a város képviselői a napokban értekezletet tartottak, melyen a laktanyák kényes ügyével foglalkoztak. Az értekezlet abban állapodott meg, hogy a várost az épületek romlásával járó további károktól megóvándó, valami módon rendezni fogják azok rendezését. E célból a katonaság és a város műszaki szakértői költségvetést készítenek. Végleges formában csak a költségvetés elkészülése után fognak dönteni.

Elgázolt kisfiu.

Keresik a szekér tulajdonosát.

Tegnap délelőtt súlyos elgázolás történt a mikepércsi sorompónál, Délelőtt 10 órára járt az idő, amikor a mikepércsi sorompónál áthaladt az uton Horváth Ferenc 9 éves Kisszepes tanyai iskolás fiúcska. Ugyanebben az időben arra felé haladt egy 2 fogatos szekér. A fiúcska vaiahogy a szekér elé került s az elgázolta. Az elgázolás következtében a kis fiúcska ballábszára eltört és hereronszolási sérülést szenvedett.

Az esetről értesítették a mentőket akik kimentek a baleset színhelyére. A fiúcskát első segélyben részesítették és eszméletlen állapotban be szállították a sebészeti klinikára. A fiúcska állapota rendkívül súlyos, életben maradásához kevés a remény.

A rendőrség most a kétfogatu szekér gazdáját keresi, mivel annak kiletét eddig még nem sikerült megállapítani.

Hírek

A fekete lisztára tett Bródy Sándor.

Vettük és közreadjuk az alábbi sorokat: A Debreczen mai számának Színház rovatában (L.) a Gárdonyi-Bródy meghasonlásáról többek közt azt írja, hogy Gárdonyi azért szakított Bródyval, mert ez utóbbi „a nemzeti irányzat helyett a nyugatos realitás erőssége lett. Pedig erre egyáltalában nem volt oka az egri remetének, mert később Bródyt maga Ady Endre, a nyugatosok legnagyobbika, a fekete lisztára tette”.

Ha én mindazokat a — hol jóhiszeműen, hol rosszhiszeműen — Ady Endréről ráfogott badarságokat, melyek a napi és egyéb sajtóban napvilágot látnak, helyre akarnám igazítani, körülbelül egyéb dolgot sem tudnék végezni hátralevő éveimben. A Debreczen azonban jóhiszeműségnek és objektivitásának az Ady kérdésekben is annyi jelét adta, hogy éppen a miatt lehetetlenség ezt az idézett „elírást” megigazítatlannal hagynom.

Ahoz az állításhoz nem ruzok reflexiót, mely a sorok között Ady Endréről a nemzeti irányzattól elforduló realitásnak tartja. Valószínű, hogy voltaképpen naturalistát gondolt és akart írni (L.). — hiszen pl. Arany Jánost tudvaleg a legrealistább magyar költőnek tartja az akadémikus felfogás is! Elvégre, a kit ennek az odavetett vádnak esz-száreleméri könnyelműségéről nem győzhetek meg a Szabó Dezső pórrőlcsapásai, annak a fején hiába kopognék én a magam könnyű kalapácsával. Am két mozzanatát korrigálni óhajtom (L.) előbb idézett megállapításának:

1. Bródyt soha és sehol — se szóban, se írásban — nem tette fekete lisztára Ady Endre. Ellenkezőleg: holtáig őseréjű, kivételes, nagy tehetségnek tartotta. Előtte pl. sokszor emlegette, hogy Az ezüst kecskéből, Bródyval ebből a — felfogása szerint legkevésbé sikerült — kis regényéből ügyeskedő, tanulékony írómesterek legalább 8—10 regény-thémát loptak ki. Ugyan honnan vehette (L.) a fekete lisztára tévés meséjét?

2. De nem tehetett lisztára már csak azért sem, mert Ady Endre nem érezte magát semmiféle író-csoport vezérének. Azt tartotta, hogy a csoportokba állás, a nyájszerűség, csak a féltehetségeknek való érvényesülési mód. Már pedig ő magáról azt hitte, — s ezen a ponton korlátlanul lehet támadni Ady Endrét — hogy egymagában is elég legény, nincs tehát szüksége társas keretre. Ez volt az oka, amiért a Petőfi-társaság tagjának való megválasztásának a tervét is (pedig az egyik alkalommal a társaság titkára, Zempléni Árpád, Vecsey Ferenc elnök ajánlását helyezte számára kilátásba) elhárította magától.

Ezek szerint tehát sem oka, sem módja nem volt ahhoz, hogy Bródy Sándort fekete lisztára tegye, tehesse. Hogy pedig mennyire nem párt, kor, világnézet és irodalmi irányzat vezette Ady Endrét irodalmiában, arra (L.)-nak csattanós példát említek fel: az ő nyomtatékos kívánságára csak két költő jutott szóhoz a Nyugat-ban (melynek tényleges szerkesztői ügyeibe rendszerint nem folyt be): a nem rég elhunyt Jékely Aladár, a kolozsvári kedves, öreg poétája és a csak most eltávozott Könyves Tóth Kálmán, a debreceniek felejthetetlen költő-papja. Tehát még őket sem tette fekete lisztára.

(Ady Lajos.)

A város rendezni akarja az iparostanonciskola ügyét.

Deficit az iskola költségvetésében.

Ismeretes, hogy egy közeli törvényes rendelkezés eltoltotta az iparostanonciskolát fenntartó városi hatóságot attól, hogy az iparos tanoncoktól tandíjat és beiratási díjat szedjen. A szanálási törvény pedig az iparostanonciskolában tanító tanerők államsegélyét vonta meg és így az iskola fenntartását teljesen a város köteletségévé tette, anélkül azonban, hogy módot nyújtana a fenntartás járó tetemes kiadások fedezésére.

A város jog- és pénzügyi bizottsága tegnapi ülésén foglalkozott a tandíj kérdésével és ezzel kapcsolatban az a nézet alakult ki, hogy a városnak az egész ügyet rendezni kell. A bizottság nézete szerint ugyanis teljesen méltánytalan az, hogy az iparos tanonciskola fenntartását más eszközök és államsegély hiján a város adózó közön-

ség terhére kell eszközölni, mikor a körülbelül 3000 tanoncnak csak fele debreceni születésű és a másik fele pedig az ország többi részéből kerül ki. Ennek a kb. 1500 idegen születésű tanoncnak ingyenes iskoláztatási költségével igazságtalanság a városi adózó közönséget terhelni. A bizottság utasította a tanácsot, hogy az illetékes minisztériumhoz készítsen ebben az ügyben megfelelő javaslatot, az eltiltott tandíj és beiratási díj helyett pedig egyelőre fűtési pótlékul minden egyes tanonctól 4 arany koronát szedjen be, hogy némi megterítéshez jusson a város. A bizottság azt is elhatározta, hogy a Kovács Lajos nyugdíjaztatásával üresedésben levő tanítói állást mindaddig nem tölti be, míg az állammal az iskola fenntartását véglegesen nem rendezik.

Elnökválasztási mozgalmak az Ipartestületben

Az ipartestület elnökjelölő bizottsága Varjassy Imre I. elnököt jelölte az elnöki tisztségre. Küldöttségileg kérték fel.

Tudvalevő, hogy Némethi Aladár ipartestületi elnök ezen tisztségéről nagy elfoglaltsága miatt lemondott s ennek következtében igen nehéz helyzet elé állította az ipartestület elöljáróságát, az új elnök személye kijelölése tekintetében.

Az Ipartestület elöljárósága a mai nehéz helyzetet mérlegelve, úgy találta, hogy a megüresedett elnöki állást haladéktalanul betöltsék, ha az alkalmas személyt kiválasztotta s azt az állásra megnyerési sikerül.

E célból kiküldött egy jelölő bizottságot, mely a múlt héten tartott ülésén egyhangulag az ipartestület jelenlegi I. alelnöke, Varjassy Imre mellett foglalt állást. A jelölő bizottság Varjassy Imrének egyrészt a hosszú, évtizedekre menő eredményes munkásságát kívánta jutalmazni, másrészt tekintettel volt arra is, hogy Varjassy Imre személye garancia lesz a testületnek békés atmoszférája további fenntartására s a fokozottabb igények sikeres kielégítésére.

A jelölő bizottság tehát az elnöki tisztség felajánlása végett szerdán este küldöttségileg tisztelt Varjassy Imrénél. Mester Lajos II. alelnök volt a küldöttség szóncsa, aki a jelölthöz intézett beszédében rámutatott arra, hogy az ipartestület vezetői emberei őt szemelték ki a testület élére, mint olyan férfiut, aki az egyenes uton haladva, iparos társai szeretetét kiérdemelve, immár több évtized óta dolgozik a köz érdekében s eddigi munkásságával az elnöki tisztség betöltésére magát érdemesé tette. Ismerve egyéniségét és képességeit, benne látjuk a valódi iparos barátot, aki közöttünk eltöltött sok év után, jól ismeri az iparosság bajait, aki eddig is meghallgatta társai panaszát, és ha

módjában állott, segített is rajta. Már az előző elnök választásánál is megnyilvánult személye iránt a bizalom, de akkor saját kérelmére a jelöléstől elállottak. Most azonban ragaszkodnak jelöléséhez s kérik, hogy ne utasítsa vissza ezen bizalmát és ragaszkodást.

Varjassy Imre jólesően fogadta a küldöttség megjelenését és szónokának szavait s válaszában rámutatott arra, hogy sosem törekedett babérokra, de arra sem, hogy szerény munkájáért elismerést várjon. Amit évtizedes munkájával tett, azt önzetlenül, iparos társai érdekében szeretettel tette. Mint elöljárósági tag és később alelnök, ott volt mindenhol, ahol lenni kellett. Azonban a jelenlegi súlyos helyzetben már mint elnök nem tudna oly eredményes munkát végezni, mert a helyzet az elnököt sokkal több, nehezebb munkát kíván, melyre bizony még egy nagy-képességű ember is meggondolva vállalkozhat. De emellett tekintettel kell lennie saját körülményeire is. Mint iparos ember és mint családfő: nagyon meggondolandó az, vajjon saját anyagi romlása nélkül képes-e vállalni a terhet? Meggyőződése az, hogy nem. Ezért kéri a küldöttség tagjait, tekintsenek el személyétől s válasszanak más olyan tekintélyes embert, aki nincs lekötve annyira, aki úgy erkölcsi, mint anyagi áldozat meghozatalára képes lesz.

A küldöttség tagjai ezután egyenként is igyekeztek meggyőzni a jelölt indokait s azzal távoztak a vendégszerető háztól, hogy a németek este tartandó elöljárósági ülésen beszámolnak a küldetés eredményéről, amikor is a jelölt egyhangú választására vonatkozó előkészületek megtételét fogják javasolni.

— Péntektől kezdve fizetik a hadiözegek és hadiárvaik illetményeit. A hadirokkantak, hadiözegek és árvaik folyó évi szeptember havi illetményeinek kifizetése folyó hó 19-én, pénteken délelőtt 9 órakor veszi kezdetét és tart 25-ig, csütörtökig bezárólag. Az elmaradtak illetménye 29-én, hétfőn fog kifizettni. Az illetmények minden nap déli 12 óráig fizetettek. Debreczen sz. kir. város Népjóléti Hivatala.

— Aranykoronában kell fizetni az ingatlanátruházás városi pótilletéket. A szanálási törvény tudvaleg kimondja, hogy a köztartozásokat 1924 július 1-től kezdve aranykoronában kell fizetni. Ez a rendelkezés már csaknem minden vonatkozásban végrehajtott. A városi jog- és pénzügyi bizottság tegnapi ülésén azt a javaslatot terjesztette elő dr. Vásáry István tanácsnok, hogy a város az ingatlanok átruházása után fizetendő városi pótilletéknél is térjen át az aranykoronás számításra. A bizottság elfogadta a javaslatot, eszerint tehát ugy az 1924 július 1. óta kivetett, mint azelőtt kivetett, de be nem fizetett hátralékokat aranykoronában fogja az adóhivatal számítani.

— Az urnók kongregációja a nyári szünét után ma délután négy órakor tartja első összejövetelét a Svetits-intézetben. A vezetőség a tagokat ezúton figyelmezteti és felkéri, hogy egyesületi társait szívbőlileg is emlékeztessék az összejöveteleire.

— Az Ady asztaltársaság csütörtökön este az Angol királynő kistermében összejövetelt tart. Felületlen megjelenést kérek. Vághy-Benyovszky Pál elnök.

— Nyukosz hirdetemény. Bérelt után járó burgonya és káposzta felosztása céljából kérjük az igénylőseket, hivatalos órák alatt, okvetlenül folyó hó 26-ig bezárólag személyesen eszközölni, mivel későbbi bejelentéseket nem vehet tudomásul az Elnökség.

— A debreceniek részvételével megalakult Nyiregyháza is a MANSZ vasutas szakosztálya. A nyiregyházi MANSZ szervezésében fontos esemény játszódott le. A vasutasok feleségei oly nagy csoportban léptek be a MANSZ-ba, hogy eadekessé lett számukra a külön szakosztály felállítás. Ez kedden délután az állomás épületének zsúfolt termében ment végbe, ahol a debreceni vezetőség nevében Garda Dezsőné, Hegedűs Károlyné Kölcsey Valér nagyobb buzdító beszédet mondta.

x Svájci sapkák minden színben a legokosabb áron kaphatók a Kalapüzemben, Piac-u. 9.

x Dohányi hangversenye október 5 én a Bikában.

x Tűkőrgyártás, üvegcsiszolás régi tűkrok újajdöntése Sipkovits Béla üvegműipari vállalat Sziv-utca 14/15. Telefon 35-6.

Olvassa a Debreczent

Ma már mindenki tudja
hogy legokosabban és legszebb szövegetek
Feldheim Imre
posztóházában Kossuth-utca. 6 sz.
vásárolhat

KALAPOK
HERMANN ES
PRIEDMAN

Csak egy mosolyt...

Az iskolában.

— Te Elemér, mond meg nekem, ki írta a Fausztot?
Elemér töpreng, aztán merészen kivágja:
— *Tanár ur, én nem irtam.*
Természetesen Elemér szekundát és intőt kap.
Föl megy az intőre Elemér apja az osztályfőnökhöz és mentetgeti a fiát:
— Kedves tanár ur, az én fiam lehet hanyag, lehet lusta, de az van egy igazi jellem. Vagy nem? Hát írta ő a Fausztot? — *Ugye, hogy igazat mondott az Elemérke.*

— **Igazolványok a nyiregyházi kiállításra.** A debreceni kerületi Kereskedelmi és Iparkamara közli érdekltségével, hogy a Nyiregyházián f. hó 14—21-én tartandó ipari, gazdasági és kulturális kiállításra utazók részére Nyiregyháza és vissza fél-áru vasúti jegy váltására jogosító igazolványok ismét érkeztek a kamarához. Az igazolványok szeptember 22-ig érvényesek. Ezek az igazolványok egyszersmint a kiállítás területére belépőjegyük is szolgálnak. Ára 28.000 korona.

— **Hogyan csinálhatunk magunk rádiókészülékeket?** Írta: E. Redpath angol mérnök. Végre megjelent az első olyan magyar nyelvű könyv, mely a rádió elméleti leírásán kívül főleg annak gyakorlati elkészítésével foglalkozik. Az olvasó a legegyszerűbb kristálydetektortól az ötszöves erősítőig minden készülék és alkatrész elkészítésére pontos és teljesen részletes utasítást nyer e műből, mely angol nyelven 2 év alatt 10 kiadást ért meg. E műtől alapján sok milliót spórolhatunk meg, készülékünk teljesen megbízható lesz s magunk minden zavar esetén segíthetünk rajta. A rendkívül gazdagon illusztrált, izlées kiállítású könyv ára igen olcsó, mindössze 25.000 korona. Kiadta a Béta Irodalmi R. T. Budapest, VII. Erzsébet-körút 43. Kapható minden könyvkereskedésben és újságárúsi-tónál.

— **Állattenyésztők lapja.** E címen új mezőgazdasági szaklap indult meg Budapesten, mely már első számában is kiváló bizonyítékát adia annak, hogy munkásságával a magyar állattenyésztés ügyét hathatósan fogja szolgálni. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara (Debreczen Piac-utca 9. szám) felhívja a gazdatársadalom figyelmét ezen értékes szaklapra azzal, hogy az Kamaránk úján negyedévre Hatvanezer korona beküldése mellett rendelhető meg.

— **Összeszűrt a soffört.** Tegnap este heves jelenetek játszódtak le a Piac- és Miklós-utca sarkán. Estetelé járt az idő, amikor Singer M. Piac-utcai lakos a Szent Anna-utcából a Piac-utca felé, majd a Miklós utca sarkához tartott. Közben egy debreceni autón, mint később kiderült, az Ullmann cég Ford autóján arra robbogott Guttmann Mihály soffört. Többek állítása szerint Guttmann Mihály szabályszerűen túlkölt, de ennek ellenére is kis híjja, hogy el nem gázolta Singert. Singer bevesa kifakadásokkal illette a soffört elüt a rendőrszemmel le is igazoltatott, azonban mire az ő kikérdezésére került a sor, Singer eltűnt a járőrelők közt.

— **Női fehér és színes filc kalapmodellek** már százötvenezer koronától kaphatók a Kalapüzemben, Piac utca 9.

A „Debreczen” telefon száma: 789.

Engedmények az építési szabályrendeletben.

Dr. Fejér Ferenc indítványa.

Ismeretes, hogy az építési szabályrendelet szerint legalább 300 négyszögöl nagyságúnak kell lennie azoknak a telkeknek, melyekre építkezni lehet. Dr. Fejér Ferenc a jog- és pénzügyi bizottság figyelmét felhívta e körülményre és rámutatott, hogy az építkezések mai sivar világában engedni kellene e rendelkezés szigorúságából, hogy

ezáltal is minél több lehetőséget adjanak az építkezni akaróknak. Dr. Fejér Ferenc azt indítványozta, hogy 150 négyszögöl legyen a minimuma egy-egy új házteleknek — A bizottság a napirend előtt tett indítványt a műszaki ügyosztályhoz utalta előkészítés és konkrét javaslatattal céljából.

A kislakásokat egészségügyi szempontból ellenőrzés alá veszik.

A város jog- és pénzügyi bizottságának tegnapi ülésén dr. Tóth Emil tanácsnok beterjesztette a közegészségügyi bizottság által a tüdővész leküzdése ellen kidolgozott szabályrendelettervezetét. A tervezet tulajdonképpen csak módosítása az eddig érvényben volt szabályrendeletnek. A szabályrendelettervezetnek legfontosabb újítása az, hogy a *kis lakásokat egészségügyi ellenőrzés alá helyezi.* A két és egy szobás lakásokról van szó, melyek tulszufoltóságuk és berendezésük célszerűtlen volta miatt *gyakori esetekben meleggya-*

ivá válnak a tuberkulózisnak. A tervezet értelmében a kerületi tisztviselők időnként szemlét tartanak a kerületükben lévő két és egy szobás lakások felett és *utmutatással, tanácsal látják el a lakókat.* Sokszor tapasztalható például, hogy a lakók *hálószobának a sötétebbik szobát használgják,* amely pedig a baktériumoknak sokkal inkább fészke, mint a világos szobák.

A bizottság elfogadta a tervezetet és elfogadásra ajánlja a városi közgyűlésnek.

800,000 korona kártérítés az eltörött lábszárcsontért.

Egy hónapi fogház a vigyázatlan lovaglásért.

1921. március 4-én a DMKÉ építlete mellett levő térségen lovagolt át Juhos József teljes vágatásban. Éppen arra haladt át Gönczy Gyuláné, aki nem tudott idejében kitérni a lovas elől. Juhos lovával legázolta. Ennek következtében Gönczynének eltört a bal lábszárcsontja. A Koháry tanács tegnap tartotta meg ebben az ügyben a főtárgya-

lást a debreceni törvényszéken és Juhos Józsefet gondatlanságból okozott súlyos testisértséért 1 hónapi fogházra és 100.000 korona pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős. Kötelezte a törvényszék Juhost arra is, hogy Gönczynének 15 napon belül 800.000 korona kártérítést fizessen.

Nyiregyháza és hajdunánáson is jártak a debreczeni betörők.

Országszerte nyomozzák a debreczeni betörések tetteseit.

A vasárnap Debreczenben elkövetett betörések ügyében megindított nyomozást a rendőrség széles körben kiterjesztve még mindig folytatja, de sajnos, kevés eredményt tudtak eddig elérni. A razzikiák során tegnapra virradóra ismét őrizetbe vettek egy magát igazolni nem tudó egyént.

Debreczenből, mint megirtuk egy detektív-csoportvezető felutazott Budapestre, ahonnan eddig még semmiféle értesítést nem küldött. Nagyon valószínű, hogy a betörőknek ő sem tudott nyomára akadni. A titokzatos betörőknek eddig teljesen nyoma veszett, mindössze annyit sejtjenek azokról, hogy alighanem átrándulhattak vasárnap az ünnepi hangulatban levő Nyiregyháza. Ugyanis — mint a nyiregyházi rendőrség jelenti, ott vasárnap délelőn hasonló betöréseket követtek el. Ott azonban a betörők nem találtak valami zsirosabb falatra, mert mindössze csak Hevesi Lajos nyiregyházi kereskedő lakásának szekrényeit törték fel, melyekből kb. 20 millió korona áru ezüst evőeszközöket és egy ezüst serleget *Karcsika* bevéséssel, loptak el.

Több helyen azonban kísérletük meg hiúsult. A rendőrségen azt hiszik, — hogy egy bünszövetkezetről van szó. Éppen ezért a nyomozást az egész országra kiterjesztették.

Este jelenti munkatársunk a rendőrségről. A debreceni és nyiregyházi betöréseken kívül szerdán este egy harmadik városból is az előbbiekhöz hasonló stílusú betörést jelentettek. Ezt a betörést kedre virradóra követték el Hajdunánáson, ahol egy ismert kereskedő lakásából 20.000.000 koronányi értéket vittek el. A rendőrségen az esti órákban már az a vélemény alakult ki, hogy a betörők Nyiregyházáról átrándultak Hajdunánásra és ott is garázdálkodtak. Lehet azonban, hogy a nánási betörők nem azonosok az előbbi két városban vasárnap elkövetett betörés tettesiveivel.

A betörésekből indult nyomozás során, mint irtuk, Katona István detektív csoportvezető Budapestre utazott. Onnan tegnap este érkezett meg, megérkezése után felkereste

dr. Tóth Gyula rendőrkapitányt, a büntügyi osztály főnökét és referált a fővárosban végzett nyomozásról. Katona detektívcsoportvezető a fővárosban végig járt több ékszerész üzletet és több zálogházat, de sehol sem talált azokra az ékszerekre, amelyeket a betörők Debreczenből elvittek. Minthogy alapos gyanu merült fel, hogy a betörők a fővárosban bujkálnak, így ma Kiss Ernő detektív utazik Budapestre, hogy ott a nyomozásba befolyhasson.

A rendőrségen szóba került még egy bizonyos Pócsik és egy bizonyos Stilbic nevű notárius betörő, akiknek szereplése azonban ebben az ügyben csak kombináció.

Színház

A Csokonai-színház műsora.

- Szept. 18.: *Árvácska*. Operette. D) bérlet.
- Szeptember 19.: *Antónia*, vigjáték, A) bérlet.
- Szeptember 20.: *Annuska*, vigjáték, új betanulással. B) bérlet.
- Szeptember 21.: *Kisasszony a feleségem*, operette, új betanulással. — Bérletszünet.
- Szeptember 22.: *Kisasszony a feleségem*, operette, A) bérlet.
- Szeptember 23.: *Árvácska*, operette. B) bérlet.
- Szeptember 24.: *Kisasszony a feleségem*, operette. C) bérlet.
- Szeptember 25.: *Annuska*, vigjáték. D) bérlet.
- Szeptember 26.: *Huncut a lány*, bemutató, operette. Bérletszünet.
- Szeptember 27.: *Huncut a lány*, operette. D) bérlet.

A színházi iroda jelentése:

Az újdonságok és reprizek, melyekkel az igazgatóság a műsört változatossá teszi, egyelőre leszorítják a műsorról „Árvácska” operettet, mely még ma D) bérletben kerül színre.

Annuska, Gárdonyi poétikus színmagyar levegőjű vigjátéka szombaton, Kisasszony a feleségem, Leccoqu gyönyörű mulattató operettje vasárnap kerül felújításra.

A mozgószínházak műsora:

METEORBAN: Csütörtökön Lengyelvér. Mindkét rész egyszerre. Előadások 5, 7 és 9 órakor, jegyelvétel szerdán d. e. 10 órától. Figyelmeztetés. Az eredeti párisi olimpász filmek 24. és 25. éni az Urániában az ifjúságnak rendes helyásknál sokkal olcsóbban lesznek bemutatva.

Hamza György válóperében a tábla elé felebbezett.

A törvényszék elutasította Hamza György válókeresetét.

Hamza György ny. százados családi drámája még emlékeztetésben áll a debreceni közönségnek. A tábla tudvalevően jogerősen felmentette Hamza Györgyöt és ezzel a dráma büntügyi része befejezést nyert. A sajnálatos családi drámának azonban folytatása is volt, mert Hamza György válóperét indított felesége ellen, aki nem akarta felbontani a házasságot.

A válóper tárgyalása nemrég folyt le a debreceni törvényszéken, ahol Medgyessy Kálmán törvényszéki bíró megbocsátás címén elutasította Hamza György válóperi keresetét.

Hamza György az ítéletbe nem nyugodott bele és felebbezést jelentett be az ítéletátlához.

KONCZ kelmefestő
gyárát ismét saját kezelésébe vette
kiogásfalan munkáért szavatol és b. megbízónak bárhol kért vagy hirdetett, helybelli áraknál 20-30% olcsóbban vállal
Péterfia 30., Arany János-utca 10.

Közgazdaság

Megélénkült az értéktőzsde.

A Szalámi részvény nagy áremelkedése.

Az értékpiacon eleinte általában neglehetősen nagy kedvetlenség volt észlelhető. mert tegnap varakozás ellenére ellanyhult az üzlet irányzata. Az üzletidő második felében azonban kissé megélénkült az üzlet és az élénkülés nyomán hamarosan észrevették, hogy minden piacon vevők kezdenek jelentkezni. Eleinte azt a hírt kolportálták, hogy külföldi számlára történik vásárlások és hogy a külföld megbízásából egyes bankok és néhány nagyobb bankcég hajtják végre ezt a műveletet. Arról is voltak hírek forgalomban, hogy a bankok részéről intervenciós vásárlások történnek, de ezeknek a híreknek a valóságáról természetesen senkise tudott határozottan meggyőződést szerezni. Míg egyes cikkekben alig történtek kötések, addig a közlekedési értékekben és néhány ipari papírban jelentős emelkedés állott be. A közlekedési papírok közül a Bur és Miskolci érték el lényeges áremelkedést, az ipari értékek közül a Szalámi tovább folytatta áremelkedését és 1150-ről 1500-ra emelkedett. A zárlati árfolyama pedig

1375 volt. A kulisz-, vas-, fa-, és malompiacokon már tartott volt az irányzat és nagyobb eltolódások nem állottak be. Zárlatkor a forgalom ezeken a piacokon is megélénkült és az árfolyamokban javulások állottak be. Kosztpénz egynegyed-háromnegyed százalék.

Az utótőzsde.

Az utótőzsdén az üzlet csak azokra a favorizált értékekre korlátozódott, amelyekben a mai tőzsdéidő alatt volt nagyobb üzlet. Így elsősorban a Kereskedelmi bank piaca volt az utótőzsdén is szokatlanul élénk, továbbá vásárolták a Truszt-részvényeket is, azokivül a Magyar Hitel és a Pesti hazai piaca volt élénk. A két szalámi részvényben kisebb gyengülés állott be.

Az utótőzsde utolsó árfolyamai: Truszt 160-164, Salgó 510, Cukor 2275, Pesti Hazai 3300-3310, Szalámi 1325-1350, Georgia 380-385, Ganz Danubius 2350-2375, Cinner 110-111, Kereskedelmi bank 1150-1160, Magyar Hitel 506-507, Nova 131.

Hirdessen lapunkban.

Terménytőzsde.

Az irányzat búzában gyengébb volt. A forgalom csekély.

Hivatalos árak: 76 kilós tiszavidéki 405-10, egyéb 402 és fél-17 és fél, 79 kilós tiszavidéki 415-17 és fél, egyéb 412 és fél-15. rozs 360-65, tak. árpa 390-410, sör-árpa 450-70, köles 290-310, új zab 320-40, tengeri 380-85, korpa 230-40.

Ferencvárosi sertésvásár.

Nyitvásári maradvány 294, érkezett 436, eladatott 250. Árak: zsirtertes fiatal könnyű 24-26, közép 27-28. Zárvásáron 36 maradt eladatlan, árak a fentiek.

Zürichi zárlat.

Budapest 69, London 2370, New-York 305.30, Brüsszel 2640, Milano 2325. Többi változatlan.

Nemesfém piac.

1 koronás 6400, 2 koronás 12800, forint 17000, 5 koronás 33000, 10 koronás 165000, 30 koronás 330000, dukát arany 180000.

Egydarab	Pánz (Vétel)	Ára (Éta)
Dollár	76680 K	77240 K
Angol font	342000 K	346000 K
Hollandi forint	29405 K	29660 K
Francia frank	4120 K	4150 K
Svájc frank	14460 K	14605 K
Léva	549 K	564 K
Cseh korona	2292 K	2311 K
Lira	3379 K	3396 K
Lei	404 K	407 K
Dinár	1037 K	1059 K
100 n. márka	— fill.	— fill.
Lengyel márka	— fill.	— fill.
Osztrák korona	108.85	109.45

Szeptember 25-ig meghosszabbították a testgyakorlásra kötelezett ifjak összeírását.

Debreczen sz. kir. város I. foku közigazgatási hatósága értesíti az érdekelteket, hogy a testgyakorlásra kötelezett ifjak összeírására kitűzött határidőt 1924. évi szeptember hó 25. napjáig meghosszabbította.

Felhívja tehát ezáltal is a szülőket, gyámokat, munkaadókat, hogy a háziartásukban élő, felügyeletük vagy gondozásuk alatt álló testgyakorlásra kötelesek: tehát 21-ik életévüket még be nem töltött ifjakat összeírásuk végett a törzskönyvvezető előtt (Városháza félemelet 12. ajtószám) s. hó 25-ig napjáig, naponta délelőtt 9-11 óra között, személyesen történő megjelenésre utasítsák.

Nem kötelesek jelentkezni azok az ifjak, akik olyan tanintézeteket látogatnak, ahol rendszeres testnevelés folyik, valamint nem kell jelentkezniük az iparos és kereskedő tanonciskola és gazdasági népiskolák növendékeinek sem.

A jelentkezés elmulasztása a 9000/1924. VKM. számú rendelet 26. §-a értelmében egy millió koronáig terjedhető pénzbírsággal büntetettik.

Debreczen 1924. szeptember 15.

Dr. VASS KÁROLY
városi tanácsnok,
a városi I-ső foku közigazgatási hatóság vezetője.

Felelős szerkesztő: PÁLFY JÓZSEF

A budapesti értéktőzsde hivatalos árfolyamai ezer koronákban.

A legalacsonyabb, legmagasabb és záróárfolyamok 1924 szept. 16-án.

Bankok:	Pesti Vikt.	183	190	190	Külina	32	34	34	Sörgyárak és szeszipari vállalatok:	Dunánt. sert.	—	—	—		
Angol-magy.	40	43	43	Transdan	—	56	56	Barófi	2	2	2	Papir	—	—	32
Ang.-osztr.	—	—	—	Bányák és téglagyárak:	—	—	—	Részvényesr	284	287	284	Felten	720	800	780
Bosny. agr.	45	50	59	Kátrány	—	—	—	Temesi szesz	200	210	200	Győri bór	—	90	88
iparbank	—	—	—	Bauxit	—	—	—	Fővárosi sör	37	38	38	Hángya	17	18	17
Fabank	—	4	4	Bauxit-trust	330	355	355	Gschwindt	150	155	152	Kábel	—	—	—
Földhitelbank	226	240	240	Beocsini	860	865	860	Győri szesz	—	—	—	Királyautó	2	2	2
Hazai	110	115	111	Borsodi	—	82	83	Köglévich	—	16	15	Östermelő	185	195	190
Hermes	35	37	37	Lőrinci	—	50	50	Királysör	—	65	65	Gummi	220	225	225
Hungária	—	—	—	Csepeli építő	13	14	14	Polgári sör	475	500	475	Német mezőg.	125	135	125
Szlavon jelz.	58	63	59	Cement	—	—	56	Krausz szesz	47	49	49	Vasutforg.	—	160	160
Lloyd-bank	3	4	4	Északmagy.	—	—	—	Pannonia sör	—	17	17	Interrexiu	16	17	17
Magyar hitel	487	507	505	Szászvári	—	—	320	Star	—	—	—	Star	—	—	40
ingatlan	—	200	200	Kohó	—	370	380	Telefon	110	120	120	Telefon	110	120	120
Cseh bank	22	24	23	Istvántéglá	—	27	27	Tartal cipő	—	—	—	Tartal cipő	—	—	—
Forgalmi bank	—	32	32	Köb. gozt.	—	—	—	Unio	55	66	57	Unio	55	66	57
Kereskedelmi	110	112	110	Drasche	—	140	140	Szolnoki	4	4	4	Szolnoki	4	4	4
Jelzáloghitel	21	23	22	Magnezit	1600	1700	1675	Pálfaivai	13	14	13	Pálfaivai	13	14	13
Keresk. hitel	64	71	70	Asztalt	57	58	58	Hungária	—	—	—	Hungária	—	—	—
Leszámitoló	—	10	10	Alt. Kőszénb.	2800	2870	2780	Royal	—	—	—	Royal	—	—	—
Általános	—	4	4	Kerámia	—	—	—	Égisz	22	25	24	Égisz	22	25	24
Amerikai	4	—	4	Móri szén	40	52	52	Liget-szan.	—	—	21	Liget-szan.	—	—	21
Magy.-ném. b.	23	24	23	Nagybányai	95	100	92	Schwartz	—	—	—	Schwartz	—	—	—
Olaszbank	20	21	20	Salgó	495	515	510	Lukácsfűrdő	—	11	11	Lukácsfűrdő	—	11	11
Közp. jelz.	20	21	20	Sajókondói	—	5	4	Textilipari vállalatok:	—	—	—	Wernst. textil	—	—	6
Városi bank	7	7	7	Ujlaki	—	125	125	Gyapjamosó	37	39	33	Gyapjamosó	37	39	33
Mercur	10	11	10	Unio bánya	—	—	—	Szővőkötő	17	18	18	Szővőkötő	17	18	18
Nemzeti	26	28	27	Urikányi	780	800	785	Goldberg	125	131	125	Goldberg	125	131	125
Osztrák hitel	172	173	172	Nyomdák:	—	—	—	Gyón textil	24	25	25	Gyón textil	24	25	25
Keresk. bank	1075	1160	1155	Athenaeum	120	132	131	Jula	—	—	—	Jula	—	—	—
Verkehrsb.	—	—	65	Fővárosi	8	8	8	Karlton	82	87	87	Karlton	82	87	87
Wiener B.	—	—	125	Franklin	70	80	76	Kender	50	51	50	Kender	50	51	50
Atlantica	22	24	23	Glóbus	24	27	26	Pannut	175	193	193	Pannut	175	193	193
Takarékpénztárak:	—	—	—	Kunossy	—	7	7	Szegedi kend.	320	340	330	Szegedi kend.	320	340	330
Belvárosi	26	27	27	Pallas	140	153	151	Unio textil	7	8	8	Unio textil	7	8	8
Lipótárosi	7	7	7	Pes i könyvny.	—	—	—	Jaquard	—	—	110	Jaquard	—	—	110
Kőbányai	11	13	11	Révai	—	50	48	Vegyipari vállalatok:	—	—	—	Chitola	8	9	8
Egyes főv.	100	105	104	Rigier	—	66	60	Danica	81	92	90	Danica	81	92	90
Alt. takarékp.	115	120	120	Stephaneum	4	4	4	Dina	6	6	6	Dina	6	6	6
Moktár	172	180	180	Ujságüzem	9	—	8	Spidium	125	130	127	Spidium	125	130	127
Pesti hazai	3100	3340	3300	Vasművek és gépgyárak:	—	—	—	Fibra	58	64	64	Fibra	58	64	64
Biztosítók:	—	—	—	Bródi vagon	95	104	100	H. ang. műtr.	92	102	100	H. ang. műtr.	92	102	100
J. Magy. Bizt.	7000	8000	7500	Coburg	—	—	—	Keleni-Mur.	25	—	25	Keleni-Mur.	25	—	25
Fonciére	145	165	155	Corvin gép	—	—	—	Klein szappan	—	4	5	Klein szappan	—	4	5
Magy.-franc.	—	—	—	Csáky	12	14	13	Klotid	—	—	—	Klotid	—	—	—
Jég	—	—	—	Gazd. gép	—	120	120	Szikra	32	35	35	Szikra	32	35	35
Pannonia b.	—	2400	2400	Fábián	5	5	5	Török	28	29	28	Török	28	29	28
Malmok:	—	—	—	Fegyver	192	1125	1100	Wander	21	—	21	Wander	21	—	21
Back-malom	—	49	50	Fémkeresk.	—	20	20	Szenkőneg	4	5	4	Szenkőneg	4	5	4
Borsod-misk.	115	117	117	Frankl.	125	135	115	Labor	—	—	—	Labor	—	—	—
Concordia	34	36	35	Ganz-Dan.	2275	2390	2390	Különféle vállalatok:	—	—	—	Bardi	—	—	—
B. csabai	—	64	64	Ganz-vill.	1125	1200	1175	Bóni	—	—	—	Bóni	—	—	—
I. bpesti gm.	112	117	115	Kistarcsai	34	34	34	Borsói	325	330	330	Borsói	325	330	330
Törökszentm.	—	25	25	Győrffy-Wolff	—	—	70	Corvin-film	—	7	7	Corvin-film	—	7	7
Gizella	45	47	45	Höfnerr	122	128	122	Dorogi	15	17	16	Dorogi	15	17	16
Hungária	81	82	82	Kaszab	44	48	48	Marosv.	—	—	—	Marosv.	—	—	—
Király	30	37	34	Kissing	—	—	6	Olaj	58	61	61	Olaj	58	61	61

Sport

A magyar B. válogatott

vasárnap Nyiregyházán a keleti kerület vendége lesz. A kerület vezetősége a nagy attrakciót Nyiregyháza város jubiláris ünnepségeire tekintettel ott rendezi meg, különös tekintettel arra, hogy ezzel kapcsolatosan is mélyüljön a jó viszony Debrecen és Nyiregyháza sport-vezetői között. A B) válogatott a maradék magyar játékos anyag leltje; felállításra a következő: Neuhaus—Saguly, Dudás—Borsányi, Nádler, Bartos—Szántó, Urik, Kautsk, Lebi, Szidon. A keleti kerület válogatott csapatát már közzöltük. Az összeállítás különös tekintettel volt a nyiregyházi igényekre.

Bíróküldés.

A bíróküldő bizottság a vasárnapi mérkőzések vezetésére a következő bírókat küldte ki: Karcagi MOVE—Postás SE: Szántó Zoltán, DTE—DEAC (Hadröa serlegért): Német József, DMTK—DKASE (barátságos: Tamássy László, NSE—KISE (Nagykálló): Havas Sándor, KIKSE—TTE (Karcag): Cs. Nagy Béla, Ny. Postás—KSE (Nyiregyháza): Horváth Endre. A nyiregyházi válogatott mérkőzés határbírái: Kerekes Géza, Machó Ferenc.

A kerület vezetősége

ezúton is felhívja a debreceni sportközönség figyelmét, hogy a vasárnapi, Nyiregyházán rendezendő válogatott mérkőzésre, ha kellő számú jelentkező lesz, egy külön vonat állítatik be, amely déli egy órakor indulna s este fél tizkor érkezne vissza. A jegy, mely a mérkőzésre is belépőjegyük szolgál, oda és visszautazásra érvényes, százezer koronára kerül. Jelentkezők az MLSZ irodájában, a Royal-kávéházban érdeklődhetnek.

DTE—DEAC

mérkőzés lesz vasárnap a reptől napal kapcsolatosan a nyulási gyakorlóterén, a Hadröa egy ezüst serlegért.

ARANYAT, ezüstöt, briliánsat, hamis fogat legmagasabb árban **VESEK.**
STEINER MIHÁLY Hatvan-u. 2. I-ső em.

Modern **KÉPKERETEK** megérkeztek **ÜVEGEZÉS** legújánvisebb árban készíttetik Kész ablak állandóan raktáron **HAMPEL JENŐ** Rákóczi-utca 8.

Magyar szabók figyelmébe!
Félpertzsa bőrök és bélésáruk legolcsóbban **Adler szücsnél** szerezhető be, Bathányi-utca 2.

Nagy kész kocsiraktár egyszerűtől a legmodernebb kivitelig. Új és használt kocsik kaphatók. Használtakat vesznek és becsereleik. Javításokat, fényezést, kárpitozást, megrendeléseket olcsón és pontosan eszközöl: **NEULANDER ANDOR** kocsigyára **Erzsébet-utca 28. sz.** TELEFON: 11—47.

Őszi idényre valódi angol raglán
téli kabát és öltöny, valamint női kabát szövetek legolcsóbb árban
Fischer Adolf
ÉS FIA
PAC-UTCA 61. SZ. ALATT
szerezhető be

Az idény előrehaladottsága miatt leszállított árak!

Dupla széles mintás grenadin	58000
82 cm. széles sárga vászon	15800
Francia liberti minden színben	45000
Goldberger karton	22000
82 széles ágynemű vászon	20900
Francia voalok	25000
Egy szélességű lepedővászon	49500
Angol zefírek	27500
120 széles opálos grenadin	55000
Szines damaszt abroszok	120000
Francia férfi alónadrág	47000
Fehete reform bugyi	39000
Mosott Madec olasz schifon	25900
Szines szélű vászonsebkendő.	6500
Kötött férfi zokni	7900
2 személyes pehelykényű paplan	390000
120 Gabardin minden színben.	49500
120 Pepita kelme	48000
Férfi ing két gallérral	98000
Női himzett görög ing	45000

Férfi öltönykelmék meg- lepő árban kaphatók
Brüll Ernő női és férfi divatruháiban, **PIAC UTCA 29. SZ. ALATT.** — Városházzal szemben
Cégre tessék figyelni!

Fontos tudnia
Glück cipő nagyáruházában a minőség a legjobb és az árak a legolcsóbbak!

Tájékoztató áraink:
Női chevro egész lack kaplis am. és francia . . . . . K 275,000
Női box am. és francia . . . . . K 325,000
Női shevro és box strapa cipő K 200—225,000
Női barna bagaria egész . . . . . K 375,000
Női shevro fél lüzös és 2 spangnis . . . . . K 250,000
Férfi erős box lüzös . . . . . K 300,000
Férfi chevro és box francia lack kaplis . . . . . K 35,0000

Azonkívül nő lack és antilop cipőkben, ugyszintén fiu és leány iskola cipőkben csizmákban és comoda cipőkben harsnyákban a legnagyobb választék legolcsóbb árak.

Tiszviselőknék üregedmény.
Glück cipőnagyáruház Debrecen Piac-utca 9. Bika mellett.

Darabos és oitott mész
az összes építkezési anyagok Prima darabos
porosz szén
Aprított és has'tb
Tűzifa
azonnali szállításra beszerezhető
Bartha fűtőlept. Ispotály utca 3 b. Telefon 785.

Hölgyeim és Uraim!
Mielőtt ruházati cikkeit beszerzi **FONTOS!**
hogy megtekintse Stark Divatáruházát Piac-utca 7. szám. Hol dusan felszerelt áruaktár áll a T. vevők rendelkezésére
Csupa sláger cikkek!

VÁSZON OSZTÁLY
84 cm. széles Kalotaszegi vászon 14800.—
84 cm. széles prima függöny és ágyterítőre . . . . . 17500.—
84 cm. széles egész nehéz la 24800.—
82 cm. széles mosott shiflon 21500.—
4/5 Vetseny vászon . . . . . 22500.—
82 cm. Hollandi vászon . . . . . 2500.—
82 cm. buzavirág vászon . . . . . 26500.—

NŐI DIVATOSZTÁLY
120 cm. Shottis szövet . . . . . 68000.—
120 " Gabardin " . . . . . 48000.—
120 " Pepita " . . . . . 68000.—
140 " Lészter S. kék, fekete 138000.—
120 " széles női diva szövet 78500.—

Ágyhuzatok, ágygaratúrák, fehérnemű garnitúrák, ma'zános abroszok, 6 személyes abrosz, törülközők, szakajtók, pohár-törők. — Leszállított árak.

Tisztelettel: **STARK SÁNDOR.**

Pé'enz! **Pé'enz!**
Szilágyi Jenő DEBRECEN, Csapó-utca 19.
pénzkölcsönt közvetítő, értékpapírkereskedő és városi ingatlanforgalmi irodáján
Telefonsz 5-66, 18960—13068, és 1490, számú igazgatóságok alapján Telefonsz. 5-66.

BEJEGYZETT KERESKEDŐKNEK és ipari vállalkozóknak árucseré mellett, valamint gazdálkodók részére előnyös feltételek mellett közvetítet pénz kölcsönt rövidebb és hosszabb időtartamra.

MAGANTÓRÉK KIHELYEZÉSENEK közvetítését vállalom és azokat teljes garancia mellett kihelyezem. Hosszabb időre szóló tőkék kihelyezésénél kívánatra a kamathozadék tényleges buzába is átvehető.

MEGBIZASBOL előn. és tel. etelek mellett előlegkölcsönöket folyósítok olyan é szer, ezüst, szőnyeg kép, zongora stb. könnyen kezelhető ingóságokra, amelyekre nálam bizományosan elhelyeznek.

VÁROSI, magán- és bérházakat veszlek és eladok, valamint ezek adásvételét közvetítem. Eladó ingatlanokra előlegkölcsönöket közvetítek.

Pé'enz! jelzálogkölcsönöket közvetítet tehermentes házakra és földelkre alicsony kamattal mellett. **Pé'enz!**

Felhívás
vásárló közönséghez!
FRIEDMANN IGNÁC
és fia
női, leány felöltők, kézmű- és nőidivat
áruházában
Piac-utca 65.
Szent Anna-utcával szemben

dupla széles
cheviottkelme
tiz színben
65 ezer korona

Női
leány felöltők
Hiteleképes egyének havi és heti részletfizetésre is **kiszolgáltatnak**
Piac-utca 65.

Szvetterek!
ing zephir
gyönyörű min'ák
26 ezer korona

Szörme bőrök
Zephir reklám
ing 2 gallérral
105 ezer korona

Nagy raktár! Olcsó árak!
Női, férfi fehérműek
Ruhaszövetek, selymek, vásznak, asztalneműek.
Harsnyák! **Keztyük!**

Apró hirdetések

Debrecen és az egész Tiszántul

közönsége olvassa

az ön apróhirdetését 5000

koronáért, amelyet felad a

Debrecen, Debreceni Független

Ujság, Egyetértés, Majdúföld

vagy Tiszántuli Hírlap kiadóhivatalában

öt ujságban jelenik meg

a feladott 10 szavas alkalmi

hirdetés, ha a fent sorolt lapok

bármelyikébe befizeti a 5000 ko-

ronát, minden további szó 500 K.

Vastag betűvel szedett apró hirde-

tés duplán számítatik.

AJÁNLAT

GAZDALKODÓK! Legjobb és legolcsóbb eszimat csak Horoghnál kaphatnak. Vár-utca 2.

Kevés pénzért jó ruhát venni, — véghez kell menni: Vár u. 2.

Székely András úri és egyenruha-

szabó, Szent Anna utca 1. Egyenru-

házi cikkek és szövetek raktára. —

Szőrmeruhát legolcsóbban be-

szerezhető és átalakíthatja Kőváry

szűcs, Piac 42. Pannónia-udvar.

Tanulók figyelmébe! Tankönyv-

csere. Tavalyi tankönyveit cse-

kély ráfizetéssel becserelem ezév-

ben használtakra. Használt tan-

könyvet féláron adok. Fűzetek, író

szerek, rajzeszközök olcsó áron. —

Sok pénz takarít meg, ha nem saj-

nálja a fáradságot és eljön Batt-

hyány-utca 6., az Alföldi könyv-

kereskedésbe. 1025

Mindenféle butorok legolcsóbb

beszerzési helye Hausner Salamon-

nál Simonffy-utca 2. c. 395

Tégla kifogástalan minőségben

Tóth Sebestyén téglagyárában kap-

ható. Megbízott Betus József Zöld-

fa-utca 8. 612

Bőröndök, retikulók, finom bőr-

árak csakis Feuermann bőröndös-

nél, Piac-u. 44. 879

Villamos világítási, csengő, motor,

vagyamint telefon berendezéseket, ja-

vitásokat jótállással, legjutányosab-

ban készít „Elektra” villamosági és

erőátviteli vállalat, Hatvan-utca 2.

Telefon 8-95.

Butor diszvasalások, épület vasa-

lások, kátrány fedellemezek, horga-

nyozott fonatok legolcsóbban Ko-

vács Gyula vasüzletében. Bika mel-

lett sarkon. 936

Gobelintépek készítését vállal-

lom anyaggal és anyag nélkül. —

Görbe-utca 1. 1018

Szép, jó és legelőnyösebb bevá-

sárlási forrás mindenféle fa- és

vasbutorokban. Fenyvesi butorár-

ház, Kistemplomnál. 894

Mátthéi János műszaki szerelő. El-

vállal: vízvezeték, csatornázás, für-

dő egészségügyi, műszaki berendezé-

seket, e szakbeli javításokat elsőren-

dű kivitelben. Iroda és műhely Csa-

pó-utca 24. Telefon 3-21. 2325

Vászon 10.800, zefir 21.500, tennisz-

flanell 24.500 K. Guttman, Csapó-u.

99. sz. 1263

Kristály fehér petróleum literje

4400 korona Lindenfeldnél, Dégen-

feld-tér 7. 1297

Hölgyek figyelmébe! Legújabb

divatu angok, francia kosztümöket,

kabátokat, ruhákat, izlésesen ké-

szít Schwarz női divatterme, Vö-

rösmarthy-utca 2. Tisztviselőknek

nagy árengedmény. 3753

Kárpitos munkát jutányosan

vállal Nagy Antal, Arany János-

utca 38.

Bőrkeztűk: Glace, szarvas, an-

tilop, kutyabőr, szörme, bárány,

trikó selyembéléssel és bélés nélkül

legnagyobb választékban: Vitári-

usnál, Piac-utca 16., Alföldi-palota

Telefon 1014. 1355

Opálbatszt duplaszélés 49.000, pe-

pitaszövet duplaszélés 38.000, crena-

dinek duplaszélés 40.000. Guttmanál,

Csapó-u. 99. sz.

Szegedi paprika különlegességek

állandó raktára Lindenfeldnél, Dé-

genfeld-tér 7.

Keményfabutorok, hencserek, mad-

racok jutányos árban kaphatók

Színház-átjáróban. 1345

LAKÁS, ÜZLET

Butorozott utcai szoba kiadó. —

Nagyállomás, Hid-u. 6. Berényiné.

1366

Azonnali beköltözésre alkalmas

2 szoba, konyha lakást keresek,

lehetőleg a reáliskola közelében. —

Ügynököt díjazok. Értekezni dr

Hódy és dr Böszörményi ügyvédek

irodájában, Piac-u. 77., délután 4—

6-ig. 1368

Két szoba, konyha lakást keresek

a város belterületén magas lépcsővel

Cim a Független Ujság kiadóban.

Egy ötödik éve fentálló jömenet-

telű suszterüzlethehelyiség átadó. —

Homokkert-utca 1. szám. 1308

Butorozott szoba, szép nagy, féreg-

mentes, konyhával kiadó (parkiro-

zott udvarba), Szappanos-utca 16.

Butorozatlan utcai szoba kiadó. —

Simonffy-u. 1. II. emelet, értekezni

ott.

Két udvarra nyíló szoba azonnal

kiadó. Gerébi-telep, Király Ferencz

utca 7.

Kiadó egy alkoves szoba, előszoba,

konyha, speiz butorozva vagy anei-

kül is, október 1-re. Poroszlai-ut 21.

Egy butorozott szoba a főtéren gaz

dásznak, orvostanhallgatónak esetleg

teljes ellátással kiadó. Cim az Egyet-

értésnél.

3 szobás úri lakást veszek, közeli

kerteségben is. Cim a kiadóban.

Kiadó szép utcai butorozott szo-

ba, Kandia-utca 15. 1362

Egy szobát, vagy pincelakást

bármelyik telepen keresek, közve-

titőt díjazok, lelépést fizetek. Szé-

chenyi-utca 22. 1348

Három szobás központi lakás

azonnal átadó. Cim Függetlennél.

Ügynökök kizárva. 1359

KERESLET

Kifutó leányt felvesz Pigniczky

órák. Vár-u. 2. 1371

Napszabónak elsőrendű nagy

munkás felvétetik. Aszodi Márton,

Piac-u. 1365

Helyettes tanítónót keres bizony-

talán időre a mikepérsi ref. egy-

ház. 1365

Tanuló, jó családból, teljes elvát-

tással felvétetik. Weinberger víz-

vezeték- és fűtési szerelőnél, Szé-

chenyi-u. 53. 901

Egyetemi hallgatónót olcsó hely-

re lakótsárat keres, hol teljes ellát-

ást is kapna. Vénkert, Domokos

Lajos-utca 13. 1312

Kereskedőtanulót ügyes megbizhat-

ót azonnal felvesz Vojth fűszerke-

reskedő. Árpádtéri lelkészlakban.

Asztalos tanuló magas fizetéssel

azonnal felvétetik. Apaffi-u. 32.

Használt, de jókarban levő varró-

gépet vennék. Cimet kérem Keny-

reshez Széchenyi-utca 53. leadni.

Ellátással egy tanuló fűszer, ve

gyes üzletbenmbe felvétetik. Weber,

Ede cégnél, Hajduszoboszló. 1350

ÁLLÁST KAP

Gyakorlott pénztárnoknót felvéteti-

tik Kontsek Géza Ker. Rt. főüzle-

tében, Kossuth-utca 15. 1129

Helyi piacon jól bevezetett tűzfű-

gyűnőket azonnali belépésre keres

Faforgalmi R.-T. a debreceni faipar

r.-t. telepen. 1363

Szöveggyűjtéshez esomozó nőket és

tanulókat felveszek. Dr. Horvátné,

Deák Ferenc-u. 9. szám. 1335

Szövelányok felvétetnek Piros

Lászlónál, Teleki-utca 28. 1317

Mindenesnek keresek szofid, ügyes

nót Budapest mellé. Szappanos 16.,

délután. 1361

Jó munkás cipészsegéd felvétetik

Ungár, Széchenyi-utca. 1352

Szakácsnót, főzésben elsőrangú

keresek. Jelentkezés Vármegyeház

I. em. 19. Csak 9—12-ig. Machó.

1361

Pénztárnoknót gyakorlattal fel-

vétetik Haas Lipót, Linoleum-ár-

ház, Piac-utca 58. 1352

Géplakatossegéd és tanulók fel-

vétetnek, Arany János-utca 37. sz.

Ehrenreichnél. 1351

Bejárónót felvétetik Kossuth-ut-

ca 13. Emeleten. 1358

Irodaszolgálat felvesz azonnali

belépésre Holländer Adolf cég,

Arany János-utca 14. 1356

ELADAS

Favágógép baltagéppel kifogás-

talán üzemképes állapotban, 6 HP

petroleum üzemű. Fakereskedők-

nek, magános embereknek megél-

hetést biztosít. Minden elfogadható

áron eladó. Erzsébet-u. 22. 1370

Hajduböszörményben a jóhirne-

vü Rácz-féle vendéglő sürgősen el-

adó, azonnal beköltözhető. Értekez-

hetni lehet Fábian Andrásnál Had

házy-u. 1272. 1369

Eladó az István ut 25 és 28 szám

alatti gyümölcsös kert. Értekezni le-

het: Széchenyi ut 21. sz. alatt. 1684

Egy jókarban levő alig használt

zongora eladó Péterfia-u. 42. sz.

1100

Modern egy emeletes ház a köz-

pontban beköltözhető öt szobás,

gyönyörű lakással, jóval a forgalmi ér-

teken alól sürgősen eladó. —

Cim a Független Ujság kiadóban.

1148

Modern egy emeletes ház a köz-

pontban beköltözhető öt szobás gyö-

nyörű lakással, jóval a forgalmi ér-

teken alól sürgősen eladó. Cim a

Független Ujság kiadóhivatal.

1245

Gőzlokomobil, 6-os kismotoros

cséplőgép, favágó benzinnemű el-

adó. Csereüzletet kötik, cséplőgé-

pet veszek. Erzsébet-u. 20. 1329

Ház azonnal beköltözhető egy

szoba, konyha, vágóhid mellett 65

millióért eladó. Értekezni Erzsébet-

utca 20. 1231

Barokk ebédlő és bőrgarnitúra

eladó. Bethlen-utca 34. szám. 1285

40 hektoliter igen jó minőségű

bor eladó. Péterfia-u. 19. sz. Érte-

kezni délután 2—3 között. 1305

Eladó ház azonnali beköltözésre

4 szobás modern. Istálló, sütőház,